

Міністерство освіти і науки України

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

**ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ, ТОРГІВЕЛЬНИХ ТА
БІРЖОВИХ СТРУКТУР**

методичні вказівки для семінарських занять

м. Івано-Франківськ
2020

Укладач: к.е.н., доцент кафедри
теоретичної і прикладної економіки
Стефінін Володимир Володимирович

Затверджено на засіданні
кафедри теоретичної і прикладної економіки
протокол № 6 від 10 січня 2020 року

Рекомендовано до друку
Вченою радою економічного факультету
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Протокол № 1 від «24» лютого 2020 р.

Рецензенти: к.е.н., доцент **Ємець О.І.**

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім.
В. Стефаника»

к.е.н., доцент Романюк Т.М.

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім.
В. Стефаника»

Стефінін В.В.

Інноваційна діяльність підприємницьких, торговельних та біржових структур: методичні вказівки для семінарських занять студентам, які навчаються за освітньою програмою 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Стефінін В.В. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2020. – 22 с.

Методичні вказівки для семінарських занять з дисципліни “Інноваційна діяльність підприємницьких, торговельних та біржових структур” для студентів містять плани семінарських занять, індивідуальні завдання, завдання для студентів, що навчаються за індивідуальним графіком, програмові вимоги та список рекомендованих джерел.

УДК 658.589

@В.В. Стефінін, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	7
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	8
III. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	9
IV. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	13
V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ ГРАФІКОМ	15
VI. ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ	18
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	21

ВСТУП

Сучасний світ стає все більш динамічним і розраховувати на успішну діяльність можуть лише ті підприємства, які здатні генерувати і успішно втілювати у практичну діяльність нові ідеї, нові рішення тощо. Тому саме інноваційний шлях розвитку, що орієнтується на довгострокову перспективу, відповідає сучасним викликам та тенденціям. Для формування конкурентних переваг підприємствам необхідно орієнтуватися на інноваційний вектор розвитку. Адже в динамічних економічних умовах сьогодення, при існуючому рівні конкуренції та швидкості технологічних змін саме інновації є головною умовою економічного зростання.

Предметом вивчення дисципліни є закономірності, принципи, методи і процеси забезпечення інноваційного розвитку підприємства за умов глобалізації економіки.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Організаційно-економічний механізм інноваційної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур
2. Стратегії інноваційної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Мета вивчення курсу полягає у формуванні у студентів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства, оцінювання його інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних господарських рішень з розвитку економіки підприємства на інноваційних засадах.

Завданнями дисципліни полягає в вивченні понятійного апарата дисципліни «Інноваційне діяльність підприємницьких, торговельних та біржових структур», освоєнні методологічних основ формування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства, вивченні теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства, оцінюванні результативності

формування та використання інноваційного потенціалу підприємства та набутті вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та альтернативні варіанти управлінських рішень.

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

Знати:

- сучасні організаційні форми інноваційної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, його основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників даного процесу;
- методичні положення та інструментарій оцінювання інноваційного розвитку підприємства;
- світовий досвід державної підтримки інноваційної діяльності підприємства, методи та моделі його державного регулювання;
- стратегії виходу підприємств із кризового стану на основі впровадження інновацій;
- інструментарій залучення інвестицій в інновації та методичні засади оцінювання результативності інвестування;
- імперативи формування ринку наукових розробок та інноваційних ідей в Україні;
- основні технології охорони прав та економіки інтелектуальної власності, зокрема стандарти й об'єкти права інтелектуальної власності в Україні.

Уміти:

- обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку підприємства з урахуванням потреб та особливостей національної економіки;
- збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційної продукції підприємства;
- оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу організації, та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощування;

- розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційної діяльності суб'єктів господарювання;
- ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень;
- економічно обґрунтовувати вибір способу охорони прав інтелектуальної власності підприємства.

І. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ (90 ГОД.)

№ п/п	Назви модулів, змістових модулів і тем	Кількість годин			
		Заочна форма навчання			
		Всього	Лекції	Практ	Самост
Модуль 1. Організаційно-економічний механізм інноваційної діяльності підприємницьких, торгівельних та біржових структур					
<i>Змістовний модуль 1. Основи інноваційного розвитку підприємства</i>					
Тема 1	Предмет і методи дисципліни. Еволюційно-інституціональні теорії інноваційного розвитку підприємства.	10	1	0	9
Тема 2	Інноваційний розвиток підприємства: основні поняття, принципи, методи. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком у підприємстві.	10	1	0	9
Тема 3	Напрямки інноваційного розвитку: поняття, класифікація та порівняльна характеристика. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства.	10	0	1	9
Тема 4	Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок. Розроблення ідей і задумів інновацій та їх аналіз	10	0	1	9
Тема 5	Ресурсне та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	10	0	0	10
	Разом за змістовний модуль 1	50	2	2	46
Модуль 2. Стратегії інноваційного розвитку підприємства					
<i>Змістовний модуль 2. Розроблення інноваційної стратегії та оцінка її ефективності в умовах підприємства</i>					
Тема 6	Розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства.	10	1	1	8
Тема 7	Інвестиційна та маркетингова стратегії інноваційного розвитку підприємства	10	1	1	8
Тема 8	Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.	10	1	1	8
Тема 9	Методи оцінювання рівня інноваційного розвитку підприємства	10	1	1	8
	Разом за змістовний модуль 2	40	4	4	32
	Всього	90	6	6	78

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ (90 ГОД.)

№ п/п	Назви модулів, змістових модулів і тем	Кількість годин			
		Денна форма навчання			
		Всього	Лекції	Практ	Самост
Модуль 1. Організаційно-економічний механізм інноваційної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур					
<i>Змістовний модуль 1. Основи інноваційного розвитку підприємства</i>					
Тема 1	Предмет і методи дисципліни. Еволюційно-інституціональні теорії інноваційного розвитку підприємства.	10	1	1	8
Тема 2	Інноваційний розвиток підприємства: основні поняття, принципи, методи. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком у підприємстві.	10	1	1	8
Тема 3	Напрямки інноваційного розвитку: поняття, класифікація та порівняльна характеристика. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства.	10	2	2	6
Тема 4	Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок. Розроблення ідей і задумів інновацій та їх аналіз	10	2	2	6
Тема 5	Ресурсне та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства	10	2	2	6
	Разом за змістовний модуль 1	50	8	8	34
Модуль 2. Стратегії інноваційного розвитку підприємства					
<i>Змістовний модуль 2. Розроблення інноваційної стратегії та оцінка її ефективності в умовах підприємства</i>					
Тема 6	Розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства.	10	2	1	7
Тема 7	Інвестиційна та маркетингова стратегії інноваційного розвитку підприємства	10	2	1	7
Тема 8	Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.	10	2	2	6
Тема 9	Методи оцінювання рівня інноваційного розвитку підприємства	10	2	2	6
	Разом за змістовний модуль 2	40	8	6	26
	Всього	90	16	14	60

III. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку підприємства

Змістовний модуль 1. Основи інноваційного розвитку підприємства

Тема 1. Предмет і методи дисципліни.

1. Еволюційно-інституціональні теорії інноваційного розвитку підприємства.
2. Передумови виникнення інноваційних теорій економічного розвитку.
3. Еволюція парадигми економічного розвитку підприємства.

Розв'язок тестів.

Тема 2. Інноваційний розвиток підприємства: основні поняття, принципи, методи.

1. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.
2. Вплив інноваційної діяльності на економічний розвиток підприємства.
3. Поняття інновації, інноваційної діяльності, інноваційного процесу. Класифікація інновацій. Етапи виникнення інновації.
4. Типи шляхів економічного розвитку підприємства. Принципи інноваційного розвитку. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.
5. Структура організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.
6. Методи управління інноваційним розвитком на макrorівні. Функції управління інноваційним розвитком на мікрорівні. Система управління інноваційним розвитком.

Розв'язок тестів і задач.

Тема 3. Напрямки інноваційного розвитку: поняття, класифікація та порівняльна характеристика.

1. Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств.
2. Порівняльна характеристика напрямків інноваційного розвитку залежно від спонукальних мотивів.
3. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства.

Розв'язок тестів і задач.

Тема 4. Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок.

1. Розроблення ідей і задумів інновацій та їх аналіз. Об'єктивні умови появи інновацій.
2. Функціональна схема інноваційного процесу. Інноваційний і життєвий цикли продуктової інновації.
3. Маркетингові інструменти на етапах інноваційного процесу.

Розв'язок тестів і задач.

Тема 5. Ресурсне та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

1. Система механізмів інвестування інновацій.
2. Механізми мобілізації власних коштів.
3. Механізми мобілізації позичкових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів.

Розв'язок тестів і задач.

Модуль 2. Стратегії інноваційного розвитку підприємства

Змістовний модуль 2. Розроблення інноваційної стратегії та оцінка її ефективності в умовах підприємства

Тема 6. Розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства.

1. Особливості розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства.
2. Складові стратегії інноваційного розвитку.
3. Чинники та критерії вибору інноваційної стратегії.

Розв'язок тестів і задач.

Тема 7. Інвестиційна та маркетингова стратегії інноваційного розвитку підприємства.

1. Інвестиційна стратегія інноваційного розвитку.
2. Складові загальноекономічної стратегії розвитку суб'єкта господарювання.
3. Взаємодія стратегій розвитку підприємства.
4. Принцип паралельності розроблення інвестиційної і маркетингової стратегій інноваційного розвитку.
5. Принципи, етапи та критерії розроблення інвестиційної стратегії інноваційного розвитку.

Розв'язок тестів і задач.

Тема 8. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.

1. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції.
2. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.

Розв'язок тестів і задач.

Тема 9. Методи оцінювання рівня інноваційного розвитку підприємства

1. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку: розрахунок зростання обсягів доходу у порівнянні з аналогом; оцінювання ефективності інновацій за показниками терміну корисного використання; застосування системи оціночних показників, які враховують інтереси різних учасників інноваційного проекту.
2. Розрахунок інтегрального (загального) ефекту від створення, виробництва та експлуатації нововведень.
3. Застосування методів компаундінгу та ануїтету у поєднанні з методом дисконтування; використання двох норм доходу на капітал.

Розв'язок тестів і задач.

IV. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Для студентів денної форми навчання – виконання індивідуальних завдань
(есе).

Для студентів заочної форми навчання – есе або контрольна робота.
Для студентів денної та заочної форми навчання презентація (Power point)
прикладу здійснення інноваційної діяльності підприємницькими,
торгівельними та біржовими структурами

Студенти вільно обирають вид індивідуального завдання. В іншому
випадку виконується завдання згідно номеру студента в списку групи.

Тематика написання есе.

1. Сутність циклічності економічного розвитку
2. Роль інновацій у циклічності економічного розвитку
3. Сутність і фази економічного циклу
4. Типи розвитку економіки
5. Поняття і класифікація інновацій
6. Класифікація чинників інноваційного розвитку підприємства
7. Види ефектів від реалізації інновацій
8. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку
9. Організаційні структури для реалізації нововведень
10. Сутність та структура національної інноваційної системи
11. Особливості та розвиток національної інноваційної системи України
12. Особливості ринку інновацій
13. Поняття про інноваційну інфраструктуру
14. Основні елементи інноваційної інфраструктури
15. Маркетинг та інновації як головні фактори розвитку бізнесу
16. Роль і завдання маркетингу інновацій
17. Інноваційний та життєвий цикл продуктової інновації
18. Маркетинговий підхід до розробки та виведення інновацій на ринок

19. Особливості аналізу попиту на інновації та мотивації суб'єктів інноваційного процесу
20. Маркетингові інструменти на етапах інноваційного процесу
21. Сутність і характеристика інноваційного потенціалу підприємства
22. Зміст та структура потенціалу інноваційного розвитку
23. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства
24. Оцінка ринкового потенціалу підприємства
25. Оцінка виробничо-збутового потенціалу підприємства
26. Механізм управління потенціалом інноваційного розвитку
27. Поняття, принципи і чинники функціонування інноваційного підприємства
28. Стратегії інноваційного розвитку підприємства
29. Способи та методи активізації інноваційної діяльності на підприємстві
30. Система механізмів фінансування інноваційних проектів
31. Етапи формування й оптимізація складу джерел і механізмів фінансування інновацій

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ ГРАФІКОМ

№ з/ п	Теми та її короткий зміст
Модуль 1. Організаційно-економічний механізм інноваційного розвитку підприємства	
Змістовний модуль 1. Основи інноваційного розвитку підприємства	
1	<p>Предмет і методи дисципліни. Еволюційно-інституціональні теорії інноваційного розвитку підприємства. Значення інноваційного розвитку для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Засоби державного впливу на ефективність інноваційних процесів у підприємстві. Методи державної підтримки інноваційної діяльності підприємства. Формування національної моделі регулювання інноваційної діяльності. Сучасний стан і перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні, особливості інноваційного розвитку в провідних країнах.</p>
2	<p>Інноваційний розвиток підприємства: основні поняття, принципи, методи. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Вплив інноваційної діяльності на економічний розвиток підприємства. Зміст поняття «інновація». Класифікація новацій, інноваційних процесів, нововведень. Сучасні аспекти нововведень то розвиток конкуренції. Основні принципи, методи і форми управління інноваційними процесами та інноваційною діяльністю. Інноваційний процес та інноваційна діяльність. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями. Еволюція розвитку теорій інноваційної діяльності. Практичне значення класифікації інновацій. Виокремлення інновацій за різними ознаками, типами та функціями. Класифікація нових продуктів з погляду виробників і споживачів. Основні критерії класифікації інновацій. Поняття життєвого циклу інновацій. Основні закономірності зміни стадій життєвого циклу. Алгоритм передачі новацій. Дифузія інновацій. Сфера інноваційної діяльності. Основні чинники, що впливають на інноваційну діяльність.</p> <p>Поняття інноваційної інфраструктури та її склад. Притаманні властивості інноваційної інфраструктури.</p>
3	<p>Напрямки інноваційного розвитку: поняття, класифікація та порівняльна характеристика. Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Порівняльна характеристика напрямків інноваційного розвитку залежно від спонукальних мотивів. Критерії і методичні основи вибору напрямків інноваційного розвитку підприємства. Сутність, етапи та принципова схема вибору напрямків інноваційного розвитку. Особливості управління вибором напрямків інноваційного розвитку. Рекомендації з вибору напрямків розвитку за сферою їх застосування. Модель вибору напрямків інноваційного розвитку. Змістова характеристика інноваційної політики. Місце інноваційної політики підприємства в загальній стратегії розвитку.</p>

	Складові елементи інноваційної політики. Принципи формування інноваційної політики. Порядок розроблення інноваційної політики. Поняття інноваційної стратегії підприємства. Наступальні, захисні, імітаційна, залежна, традиційна, «за нагодою» стратегія, їх сутність та різновиди. Завдання щодо розроблення інноваційної стратегії. Прийняття стратегічних рішень на альтернативній основі. Поняття виробничо-технічного та інноваційного потенціалу підприємства. Структура інноваційного потенціалу. Чинники, що впливають на інноваційний потенціал.
4	Маркетинговий підхід до розроблення і виведення інновацій на ринок. Розроблення ідей і задумів інновацій та їх аналіз. Об'єктивні умови появи інновацій. Функціональна схема інноваційного процесу. Інноваційний і життєвий цикли продуктової інновації. Маркетингові інструменти на етапах інноваційного процесу.
5	Ресурсне та інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. Система механізмів інвестування інновацій. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позичкових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів.
Модуль 2. Стратегії інноваційного розвитку підприємства	
Змістовний модуль 2. Розроблення інноваційної стратегії та оцінка її ефективності в умовах підприємства	
6	Розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства. Особливості розроблення інноваційної стратегії розвитку підприємства. Складові стратегії інноваційного розвитку. Чинники та критерії вибору інноваційної стратегії. Аналіз інноваційних можливостей організації: оцінка інноваційного середовища; стан інноваційного, науково-технічного потенціалу; аналіз параметрів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища, аналіз ресурсних та інвестиційних можливостей; оцінка технологій та виробничих процесів щодо їх здатності до впровадження новацій; оцінка соціально-організаційних можливостей. Аналіз конкурентних переваг організації. Система планування інновацій, сутність і основні види. Науково-технічне прогнозування. Сутність проектного управління. Організаційно-технологічна підготовка виробництва новацій. Організація НДДКР. Аналіз і прогнозування науково-технічного і організаційно-технологічного рівня виробництва. Управління якістю і конкурентоспроможністю нової продукції. Управління витратами в інноваційній діяльності. Склад і структура інноваційних витрат, їх зв'язок із стратегією інноваційних змін. Класифікація витрат на інновації за типами інноваційної діяльності, джерелами її фінансування. Облік витрат за стадіями інноваційного циклу.
7	Інвестиційна та маркетингова стратегії інноваційного розвитку підприємства. Інвестиційна стратегія інноваційного розвитку. Складові загальноєкономічної стратегії розвитку суб'єкта господарювання. Взаємодія стратегій розвитку підприємства. Принцип паралельності розроблення

	інвестиційної і маркетингової стратегій інноваційного розвитку. Принципи, етапи та критерії розроблення інвестиційної стратегії інноваційного розвитку.
8	<p>Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Етапи розроблення й реалізації інноваційного проекту: розробка концепції проекту, власне проектування, виготовлення і просування на ринок інноваційної продукції. Групи бізнес-процесів управління інноваційними проектами.</p> <p>Інноваційний проект: поняття, основні етапи розробки і реалізації. Управління інноваційним проектом як процес прийняття і реалізації управлінських рішень. Процедура розробки інноваційного проекту. Управління реалізацією інноваційних проектів. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення і використання різних організаційних форм проектного управління. Управління персоналом в процесі реалізації інноваційного проекту. Управління конкурентоспроможністю інноваційного проекту. Управління підтримкою і вдосконаленням конкурентних переваг. Управління конкурентоспроможністю та якістю нової продукції. Управління маркетинговими службами і контроль за забезпеченням конкурентоспроможності проекту.</p>
9	<p>Методи оцінювання рівня інноваційного розвитку підприємства. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку: розрахунок зростання обсягів доходу у порівнянні з аналогом; оцінювання ефективності інновацій за показниками терміну корисного використання; застосування системи оціночних показників, які враховують інтереси різних учасників інноваційного проекту; розрахунок інтегрального (загального) ефекту від створення, виробництва та експлуатації нововведень; застосування методів компаундінгу та ануїтету у поєднанні з методом дисконтування; використання двох норм доходу на капітал. Основні засади оцінки інноваційних проектів. Науково-технічна ефективність. Соціальна ефективність. Економічна ефективність. Прості методи оцінки економічної ефективності. Концепція дисконтування. Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування. Обґрунтування економічної ефективності інноваційно-інвестиційного проекту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційно-інвестиційних проектів. Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів. Кількісні показники оцінки економічної ефективності інноваційних проектів (показники, що ґрунтуються на облікових оцінках (не враховують фактор часу); показники, що ґрунтуються на дисконтованих оцінках (враховують фактор часу, для чого використовується процедура дисконтування).</p>

VI. ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

1. Інноваційний потенціал підприємства.
2. Сутність інноваційної діяльності підприємства.
3. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
4. Управління інноваційними проектами підприємства.
5. Формування бізнес-плану інноваційного проекту.
6. Бізнес-планування інноваційних проектів.
7. Система показників ефективності інноваційних проектів.
8. Інноваційна стратегія підприємства.
9. Інноваційна стратегія регіону.
10. Інноваційна стратегія галузі.
11. Інноваційні ризики.
12. Формування інноваційної політики підприємства.
13. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємства.
14. Стратегія формування інвестиційних ресурсів щодо інноваційної діяльності підприємства.
15. Інноваційна активність підприємства.
16. Обґрунтування доцільності впровадження інноваційних проектів.
17. Планування інноваційної діяльності підприємства.
18. Вплив факторів внутрішнього середовища на інноваційний розвиток підприємства.
19. Вплив факторів зовнішнього середовища на інноваційний розвиток (інноваційну діяльність) підприємства.
20. Інноваційна діяльність підприємства та конкурентоспроможність.
21. Диверсифікація підприємства.
22. Організаційно-економічне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
23. Процес формування інноваційного потенціалу підприємства.
24. Сутність циклічності економічного розвитку підприємства.
25. Роль інновацій у циклічності економічного розвитку підприємства.

26. Типи розвитку економіки підприємства.
27. Класифікація чинників інноваційного розвитку підприємства.
28. Види ефектів від реалізації інновацій у підприємстві.
29. Методи вимірювання рівня інноваційного розвитку.
30. Організаційні структури для реалізації нововведень у підприємстві.
31. Сутність та структура національної інноваційної системи.
32. Особливості та розвиток національної інноваційної системи України.
33. Особливості ринку інновацій.
34. Поняття про інноваційну інфраструктуру.
35. Основні елементи інноваційної інфраструктури.
36. Маркетинг та інновації як головні фактори розвитку бізнесу.
37. Роль і завдання маркетингу інновацій.
38. Інноваційний та життєвий цикл продуктової інновації.
39. Маркетинговий підхід до розробки та виведення інновацій на ринок.
40. Особливості аналізу попиту на інновації та мотивації суб'єктів інноваційного процесу.
41. Маркетингові інструменти на етапах інноваційного процесу.
42. Сутність і характеристика інноваційного потенціалу підприємства.
43. Зміст та структура потенціалу інноваційного розвитку.
44. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства.
45. Оцінка ринкового потенціалу підприємства.
46. Оцінка виробничо-збутового потенціалу підприємства.
47. Механізм управління потенціалом інноваційного розвитку.
48. Поняття, принципи і чинники функціонування інноваційного підприємства.
49. Стратегії інноваційного розвитку підприємства.
50. Способи та методи активізації інноваційної діяльності на підприємстві.
51. Система механізмів фінансування інноваційних проектів.
52. Етапи формування й оптимізація складу джерел і механізмів фінансування інновацій.
53. Система фінансування інноваційної діяльності на рівні держави.

54. Поняття та види ризиків інноваційної діяльності.
55. Інноваційні ризики, спричинені дією факторів макро- та мікросередовища, методи їх аналізу та зниження.
56. Методи оцінки ризиків в інноваційній діяльності.
57. Цілі, етапи та методи управління ризиками в інноваційної діяльності.
58. Сутність державної інноваційної політики та її стратегічні орієнтири.
59. Преференції та пільги для суб'єктів інноваційної діяльності в Україні.
60. Методи та інструменти державного регулювання інноваційного розвитку.
61. Поняття та класифікація об'єктів інтелектуальної власності.
62. Правовий захист продуктів інтелектуальної діяльності в Україні.
63. Сутність комунікаційних процесів в інноваційній сфері.
64. Глобальне інформаційне суспільство та інноваційна економіка.
65. Глобальні інформаційні комунікації в інноваційній сфері.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Аналітична довідка «Стан розвитку науки і техніки, результати наукової і науково – технічної діяльності, трансферу за 2016 рік». Київ, 2017. - 92 с.
2. Аналітична довідка «Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2016 році». Київ, 2017. – 52 с.
3. Артим - Дрогомирецька З. Економічний ризик: навч. посіб. / З. АртимДрогомирецька. – Львів: Магнолія 2006, 2015. – 320 с.
4. Иващенко Н. П. Экономика инноваций: Учебное пособие. — М.: Экономический факультет МГУ имени М.В. Ломоносова, 2016. – 310 с.
5. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.
6. Левченко Ю. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Ю. Г. Левченко. – К.: Ліра-К, 2015. – 448 с.
7. Логунова Н. А. Экономика и организация инновационной деятельности: учебн. пособ. / Н. А. Логунова, Л. В. Алексахина, Н. А. Красовская. – К.: Кондор, 2014. – 278 с.
8. Прикладні аспекти ринку інновацій: навч. посібник / Б.М. Андрушків, Л.М. Мельник. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. – 108 с.

Допоміжна

1. Заблоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Б. Ф. Заблоцький. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 456 с.
2. Сурин А. В. Инновационный менеджмент: учебник / А. В. Сурин, О. П. Молчанова. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 368 с.
3. Микитюк П. П. Інноваційна діяльність :навч. посіб. / П. П.Микитюк, Б. Г. Сенів. – К. :Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.

4. Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління / А. В. Гриньов. – Х. : ІНЖЕК, 2003. – 308 с.

5. Шумпетер Й. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1982. – 456 с.

6. Федулова Л. І. Інноваційна економіка : Підручник / Л. І. Федулова. – К. : Либідь, 2006. – 480 с. 11

7. Александрова В. П. Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності / В. П. Александрова // Проблеми науки. – 2011. – № 1. – С. 22-35.

8. Андронова О. Ф. Трансфер технологій як інструмент реалізації інноваційної діяльності : Монографія / О. Ф. Андронова, А. В. Череп. – К.: Кондор, 2007. – 356 с.

9. Аньшин В. М. Менеджмент инвестиций и инноваций в малом и венчурном бизнесе : учеб. пособ. / В. М. Аньшин, С. А. Филин. - М.: Анкил, 2003. – 360 с. 10. Блауг М. Управління інноваціями: Україна та зарубіжний досвід: Монографія / М. В. Гаман. – К.: Вікторія, 2011. – 312 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12> – Офіційний сайт Верховної Ради України

2. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного статистичного управління України

3. <http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12> – Офіційний WWW-Регістр бізнес-сайтів України і зарубіжжя

4. <http://www.min.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України

5. <http://www.business.ua> – журнал "Бизнес"

6. <http://www.expert.ua> – журнал " Эксперт–Украина"

Навчальне видання

Стефінін Володимир Володимирович

**Інноваційна діяльність підприємницьких,
торгівельних та біржових структур**

методичні вказівки для семінарських занять

•

Підписано до друку 02.03.2020 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 0,64. Тираж 50. Зам. 22.

Видавець Кушнір Г.М.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції: серія – ІФ № 31, від 26.01.2009 р.

76000, м. Івано-Франківськ,

вул. Шота Руставелі, 1

Тел. 099 700 47 45

